

Ma 1410, løsningsforslag til oppgaver uke 40, 2000

Oppgave 3.8: 16

La $f(x) := x - 1 - 0.5 \cdot \sin(x)$. Vi skal bruke Newtons metode til å finne nullpunktet nær $x_0 = 1.5$. La oss

sette $\text{newton}(x) := x - \frac{f(x)}{\frac{d}{dx}f(x)}$. Da får vi $x = \text{newton}(x) = \text{newton}(1.5) = 1.498702$.

Oppgave 4.1: 30

$$\int \left(\frac{\sqrt{x}}{2} + \frac{2}{\sqrt{x}} \right) dx \rightarrow \frac{1}{3} \cdot x^{\left(\frac{3}{2}\right)} + 4 \cdot x^{\left(\frac{1}{2}\right)}$$

Oppgave 4.1: 65

Vi deriverer høyre side i de tre uttrykkene. Da ser vi at c) gir funksjonen som skal integreres.

Oppgave 4.2: 1

Som markert på alle figurene, skal den søkte kurven gå igjennom punktet (1,4). Vi har gitt at $y' = 2x$. $2x$ er den deriverte av $y(x) = x^2 + C$. Setter vi $4 = y(1) = 1 + C$, får vi at $C = 3$. Dvs. $y(x) = x^2 + 3$. (b) er rett graf.

Oppgave 4.2: 9

Vi har gitt $ds/dt = 1 + \cos(t)$ og $s(0) = 4$. Vi bruker også nå Tabell 4.1 side 277 og får: $s(t) = t + \sin(t) + C$. $4 = s(0) = 0 + \sin(0) + C = C$. Derfor: $s(t) = t + \sin(t) + 4$.

Oppgave 4.2: 31

Vi har oppgitt at $y = f(x)$ oppfyller $f(9) = 4$ og $f'(x) = 3 \cdot \sqrt{x}$. Ved å integrere får vi $f(x) =$

$$\int 3 \cdot \sqrt{x} dx \rightarrow 2 \cdot x^{\left(\frac{3}{2}\right)} + C. \text{ Kurven skal passere igjennom } (9,4) \text{ og da må vi ha } 4 = 2 \cdot 9^{(3/2)} + C = + C,$$

slik at $C = -50$. Vi får $f(x) = 2 \cdot x^{\frac{3}{2}} - 50$.

Oppgave 4.3: 2

Vi skal beregne $\int x \cdot \sin(2 \cdot x^2) dx$, og har fått oppgitt $u = 2x^2$. Da er $u' = 4x$. Den forreste x -en kan vi

skrive som $(1/4) \cdot u'$. Nå foretar vi substitusjonen og får: $\int \left(\frac{1}{4} \right) \sin(u) du$. $(1/4)$ kan settes utenfor

integralet (Rule 1. i Tabell 4.2), og integralet av $\sin(u)$ er $-\cos(u)$. Vi får derfor som svar: $-(1/4)\cos(u) + C$. Nå erstatter vi u -en med $2x^2$, slik at svaret blir: $-(1/4)\cos(2x^2) + C$.

$$\int x \cdot \sin(2 \cdot x^2) dx \rightarrow \frac{-1}{4} \cdot \cos(2 \cdot x^2)$$

Oppgave 4.3: 20

I denne oppgaven velger vi $u = g(x) = 2x^2 + 1$. Da blir $g'(x) = 4x$, og $du = 4x dx$. Vi får å integrere $u^{-1/2}$.

$$\text{Denne substitusjonen gir } \int \frac{4 \cdot y}{\sqrt{2 \cdot y^2 + 1}} dy = \int u^{-\frac{1}{2}} du = 2 \cdot u^{\frac{1}{2}} + C = 2 \cdot \sqrt{2 \cdot y^2 + 1} + C.$$

Oppgave 4.3: 22

Vi bruker substitusjonen $u = g(x) = 1 + \sqrt{x}$. Da blir $du = g'(x) dx = \frac{dx}{2 \cdot \sqrt{x}}$. Bruker vi dette får vi:

$$\int \frac{(1 + \sqrt{x})^3}{\sqrt{x}} dx = \int 2u^3 du = \frac{u^4}{2} + C = \frac{1}{2} \cdot (1 + \sqrt{x})^4 + C.$$

Oppgave 4.5: 51

Vi skal tolke integralet $\int_{-3}^3 \sqrt{9 - x^2} dx$ som et areal, og ved arealbetraktning angi svaret på

integrasjonen. Funksjonen som skal integreres er $y(x) = \sqrt{9 - x^2}$. Ved kvadrering får vi: $x^2 + y^2 = 3^2$.

Dette angir en sirkel med sentrum i origo og med radius 3. $y(x)$ er positiv, dvs. vi skal beregne arealet under $y(x)$ og over x -aksen. Dette er arealet av en halvsirkel. Arealet, og det søkte integralet, må bli $(1/2)\pi r^2 = \pi 3^2/2$.

Oppgave 11 side 269:

Når $g(t) = \sin^2(t) - 3t$, så blir $g'(t) = 2 \sin(t) \cos(t) - 3 = \sin(2t) - 3$. $\sin(2t)$ tar verdier mellom -1 og +1, slik at $g'(t)$ er mindre eller lik -2. Det betyr at $g(t)$ er strengt avtagende. Siden $g(t)$ er strengt avtagende, kan $g(t) = 5$ kan ha høyst en løsning.

$g(0) = 0$ og $g(-2) = \sin^2(-2) + 6 > 5$.

Oppgave 68 side 271:

Omkretsen er $O = 2\pi r + 2r = 400$. Arealet er $A = 2rx$. Fra likninga for omkretsen får vi $2x = 400 - 2\pi r$, slik at $A(r) = r(400 - 2\pi r)$. Derivasjon og løsning av likninga $A'(r) = 0$, gir $r = 100/\pi$, slik at $x = 200 - \pi r = 100$.

Oppgave 8 side 273:

Vi gar gitt $g(x) := \frac{x}{1 + x^2}$. Derivasjon gir $g'(x) = \frac{1 - x^2}{(1 + x^2)^2}$, og likninga $g'(x) = 0$, har løsningene $x = 1$

og $x = -1$. Vi finner minimumsverdi $g(-1) = -1/2$ og maksimumsverdi $g(1) = 1/2$.

Dermed følger at $g(x)$ ligger mellom -1/2 og 1/2.

Middelverditeoremet sier at det finnes c mellom a og b slik at

$$|f(b) - f(a)| = |b - a| |f'(c)| = |b - a| |g(c)| \leq (1/2)|b - a|.$$

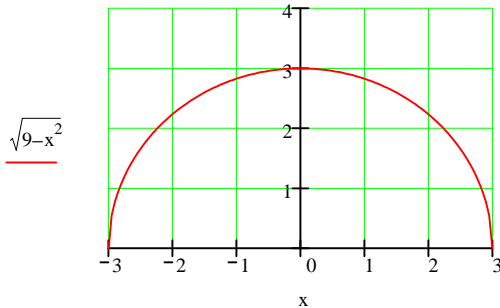
Oppgave 4.5: 35

Vi har gitt Riemann sum $S_P = \sum_{k=1}^n (c_k)^2 \cdot \Delta_k$. I Riemann summene inngår $f(c_k)$ multiplisert med

lengden av intervallet Δ_k . Det betyr at vi må ha $f(c_k) = c_k^2$. Det er derfor naturlig å gjette at $f(x) = x^2$.

Dermed får vi $\lim_{|P| \rightarrow 0} S_P = \int_0^2 x^2 dx = \frac{x^3}{3} (\text{innsatt } 0 \text{ og } 2) = 8/3.$

Graf til oppgave 4.5: 51:

$x := -3, -2.95 .. 3$

$$\int_{-3}^3 \sqrt{9-x^2} dx \rightarrow \frac{9}{2} \cdot \pi$$

Beregning for oppgave 11/269:

$$g(t) := \sin(t)^2 - 3 \cdot t$$

$$dg(t) := \frac{d}{dt} g(t) \rightarrow 2 \cdot \sin(t) \cdot \cos(t) - 3$$

$$u := -1.5$$

$$u0 := \text{root}(g(u) - 5, u)$$

$$u0 = -1.349407$$

